

LEESDOSSIER

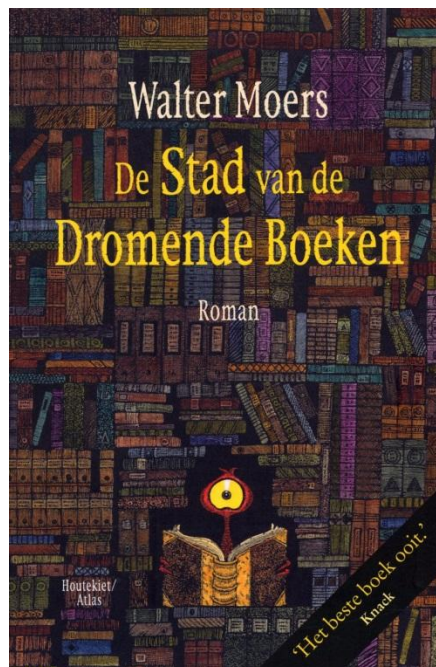

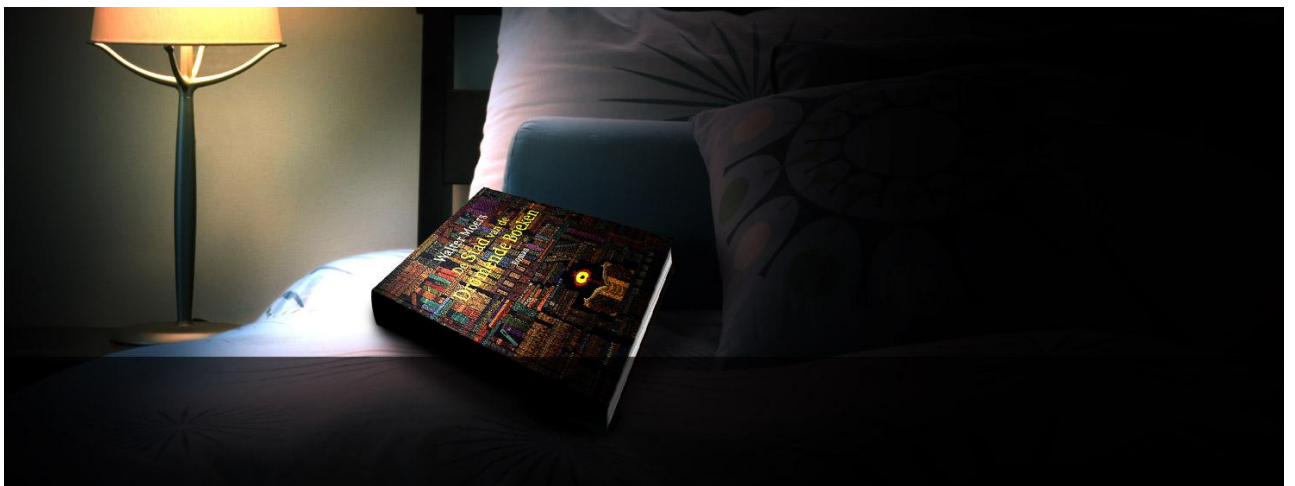
De stad van de dromende boeken

Walter Moers

Door Sarah De Vylder

Vrijdag 22 maart 2013

De stad van de dromende boeken – Walter Moers

Over de auteur

Walter Moers, (Mönchengladbach (Duitsland), 24 mei 1957), is een van de meest succesvolle Duitse striptekenaars en auteurs.

Hij bezocht het gymnasium in zijn woonplaats Mönchengladbach. Na zijn schooltijd hield hij er verschillende baantjes op na voordat hij startte met een commerciële opleiding. Hij leerde zichzelf tekenen. Moers vermijdt publiciteit en wordt zelden geïnterviewd of gefotografeerd. Later heeft dit hem bescherming opgeleverd tegen extreem rechtse personen die hem dreigbrieven schreven in verband met zijn werken over Hitler.

Ander werk van Walter Moers

- *Die Klerikalen*, 1985 (strip)
- *Aha!*, 1985 (strip)
- *Hey!*, 1986 (strip)
- *Das Tier* (Het Dier), 1987 (verhaal met plaatjes)
- *Schweinewelt* (Varkens' wereld), 1987 (strip)
- *Die Schimauski-Methode* (De Schimauski-Methode), 1987 (kinderboek)
- *Herzlichen Glückwunsch* (Gefeliciteerd), 1985 (strip)
- *Von ganzem Herzen* (Uit heel het hart), 1989 (strip)
- *Kleines Arschloch* (Kleine Klootzak), 1990 (strip)
- *Schöne Geschichten* (Mooie Verhalen), 1991 (strip)
- *Das kleine Arschloch kehrt zurück* (De kleine Klootzak is terug), 1991 (strip)
- *Schöner leben mit dem kleinen Arschloch* (Beter leven met de kleine Klootzak), 1992 (geïllustreerde satire)
- *Es ist ein Arschloch, Maria* (Het is een Klootzak, Maria), 1992 (strip)
- *Der alte Sack, ein kleines Arschloch und andere Höhepunkte des Kapitalismus* (De oude Zak, een kleine Klootzak en andere Hoogtepunten van het Kapitalisme), 1993 (strip)
- *Arschloch in Öl* (Klootzak in Olie), 1993 (grafische parodie)
- *Du bist ein Arschloch, mein Sohn* (Je bent een Klootzak, mijn Zoon), 1995 (strip)
- *Sex und Gewalt* (Sex en Geweld), 1995 (strip)
- *Wenn der Pinguin zweimal klopft* (Als de Pinguïn twee keer klopt), 1997 (strip)
- *Kleines Arschloch – Der Film* (Kleine Klootzak – De Film), 1997 (film: script en liedteksten)
- *Adolf*, 1998 (strip)
- *Feuchte Träume* (Natte Dromen), 1999 (strip)
- *Adolf, Teil 2* (Adolf, Deel 2), 1999 (strip)
- *Die 13½ Leben des Käpt'n Blaubär* (De 13½ Levens van Kap'tein Blauwbeer), 1999 (roman)
- *Käpt'n Blaubär – Der Film* (Kap'tein Blauwbeer – De Film), 1999 (film: script; voor kinderen)
- *Ensel und Krete* (Een parodie op "Hans en Grietje", en in veel gevallen net als het sprookje), 2000 (roman)

- *Schwulxx-Comix* (Homoxx-Comix), 2000 (strip, met [Ralf König](#))
- *Wilde Reise durch die Nacht* (Wilde Tocht door de Nacht), 2001 (roman)
- *Schamlos!* (Schaamteloos!), 2001 (strips met extra materiaal)
- *Der Fönig* (De Foning), 2002 (verhaal met plaatjes over een Koning die altijd de letters "F" en "K" verward)
- *Rumo & Die Wunder im Dunkeln* (Rumo & de wonderen in het donker), 2003 (roman)
- *Die Stadt der Träumenden Bücher* (De Stad van de Dromende Boeken), 2004 (roman)
- *Adolf. Der Bonker* (Adolf. De Bunker), 2005 (strip, de waarheid over Adolf Hitlers laatste dagen in de bunker)
- *Das kleine Arschloch und der alte Sack - Sterben ist Scheiße* (De kleine Klootzak en de oude Zak – Sterven is Shit.), 2006 (film: script)
- *Der Schreckenmeister* (De Schriksenmeester), 2007 (roman)

De stad van de dromende boeken - Inhoud

Roelant Sagehouwer (in het Duits en sommige vertalingen Hildegunst van Mythenmetz), een lintworm uit de Lintwormburcht, erft van zijn dichtpeet een mysterieuze brief, met daarin het beste verhaal ooit geschreven. Om te achterhalen wie deze brief geschreven heeft trekt hij naar Boekheem, een stad waar het leven volledig draait om boeken, schrijven en lezen. Tijdens zijn zoektocht ontmoet hij Phistomefel Smeik, de rijkste en machtigste boekhandelaar van Boekheem, die beweert hem te kunnen helpen bij zijn zoektocht. Hij troont Roelant mee naar zijn kelder, die toegang biedt tot de gevaarlijke Catacomben onder Boekheem. Hier vertelt Smeik over zijn toekomstplannen, waarbij hij de macht over de wereld wil overnemen en alle kunst wil afschaffen. Voor Roelant zich af kan vragen waarom hij hem dit vertelt, krijgt hij een giftig boek in handen geduwd, en verliest hij het bewustzijn.

Eenmaal bijgekomen, blijkt Roelant verdwaald te zijn in de Catacomben, een wereld vol gevaarlijke wezens en het jachtterrein van de Boekenjagers, gevaarlijke wezens die er alles voor over hebben om waardevolle boeken te vinden. Hij komt van de ene levensbedreigende situatie in de andere, tot hij door een mysterieuze schim wordt gered, die hem naar de grot van de Boeklingen brengt. Deze wezens leven van boeken, en wijden hun leven aan het uit het hoofd leren van het werk van hun favoriete schrijver. Roelant, een toekomstig schrijver, krijgt hier de kans om tot rust te komen en het schrijversambacht verder te leren.

Maar dan wordt de vredige rust verstoort door een overval van de Boekenjagers. Roelant ontkomt via een ingewikkeld spoorwegstelsel, welk hem dieper in de gevaarlijke gangen van de Catacomben voert. Zijn weg leidt hem uiteindelijk naar Slot Schaduwhal, het kasteel van de mythische Schaduwkoning. Het slot is een enorme doolhof, vol met levende boeken, wenende schaduwen en de Schaduwkoning. Roelant ontdekt dat de Schaduwkoning ooit een mens was en de schrijver van zijn mysterieuze brief, door Smeik vervormd naar een papieren monster en verbannen naar de Catacomben. De Schaduwkoning leert Roelant een groot schrijver te worden en vertelt hem alles over het Orm, een geheimzinnige kracht, die grote schrijvers bezielt om hun beste werk neer te pennen. Samen keren zij uiteindelijk terug naar de oppervlakte om de confrontatie met de kwaadaardige Smeik aan te gaan.

Structuur

Het boek bestaat duidelijk uit twee delen, namelijk het gedeelte aan de oppervlakte en het gedeelte in de Catacomben. Elk gedeelte wordt voorafgegaan door een gedicht.

Deel 1: “Het testament van Danzelot”

*In diepe gewelven, hol en koud,
Waar schaduwen zich aan schaduwen paren
Waar oude boeken die ooit bomen waren
Verloren dromen van hun tijd van hout
Waar steenkool zich samenperst tot diamant
Waar licht nog genade is, voor niemand
Dat is 't oord waar, naar men beweert,
de geest die Schaduwkoning heet, regeert.*

Deel 2: “De catacomben van Boekheem”

*Gestapeld uit boek op boeken
Verlaten, vergeven van de vloeken
Omzoomd door dode ramen
Bewoond door allerlei spoken tezamen
Bezocht door vreemde dieren
Van leer en van papieren
Een oord van waan en geschal
Geheten Slot Schaduwhal*

Daarnaast maakt de schrijver gebruik van een heel bijzonder cijferalfabet om de verschillende hoofdstukken weer te geven. Zij die zich geroepen voelen, mogen steeds proberen het te ontcijferen!

Personages

Roelant Sagehouwer/Hildegunst Mythenmetz/Optimus Yarnspinner: Een lintworm uit de Lintwormburcht, een stad die erom bekend staat grote schrijvers voort te brengen. Hij is het hoofdpersonage in dit boek en wil, uiteraard, de grootste schrijver aller tijden worden. Om dit te bereiken gaat hij op zoek naar de schrijver van het meest bijzondere verhaal dat hij ooit heeft gelezen. Ondanks zijn voorliefde voor rustige avonden aan het haardvuur, komt hij meer en meer in de problemen terecht. Tijdens zijn avonturen komt hij steeds dichterbij de grootste macht die een schrijver kan bezielen, het Orm.

Phistomefel Smeik: De schurk van het verhaal. Zijn vorm, namelijk de haaimade, staat hiervoor symbool. Hij is de rijkste en machtigste inwoner van boekheem en biedt spontaan aan Roelant gratis te helpen bij zijn zoektocht. Uiteindelijk verradt hij hem door middel van een gevaarlijk boek en laat hem achter in de levensgevaarlijke Catacomben onder boekheem, om de gigantische insecten en de boekenjagers het vuile werk te laten doen.

De Schaduwkoning: Een tragische figuur, ooit een mens en mogelijks de grootste schrijver ooit, tot Smeik hem in een monster veranderde en verbande naar de Catacomben. Hier voert hij een waar schrikbewind, een enkele zucht van de Schaduwkoning jaagt elke bewoner de stuipen op het lijf. Hij besluit evenwel Roelant te helpen, in ruil voor diens hulp bij zijn wraak op Smeik.

De (verschrikkelijke) boeklingen: Een ras van goedaardige dwergcyclopen die in de Catacomben verblijven. Dankzij hun gave van hypnose slagen zij erin de boekjagers te bedotten en hun grot veilig te houden, zodat zij in vrede kunnen leven. Hun hele leven draait rond boeken, het geschreven woord is hun voedsel.

Colophonius Regenschijn: De grootste boekenjager aller tijden en de held van Boekheem. Als hondling heeft hij het voordeel over een scherpe neus en een geweldig geheugen te beschikken. Op deze manier vindt hij zonder probleem elk zeldzaam boek terug. Hij heeft een jarenlange vete met de gevaarlijkste boekenjager in de Catacomben, namelijk Rongkong Coma. Door zijn enorme gaven vormt hij een bedreiging voor Smeik, die ook hem verbant naar de Catacomben om uit de weg geruimd te worden door de overige boekenjagers.

Verder geeft het boek een omschrijving van verschillende soorten wezens. Ik het kader van het thema boeken krijg je onder andere te maken met critici (gemene wezens die in donkere steegjes leven), vergeten dichters (ooit grote talenten die letterlijk in de put zitten na gefaald te hebben als schrijver) en uitgevers (vb. Claudio Harpstok, die eigenlijk helemaal niet houden van boeken en enkel uit zijn op winst).

Citaten

- *Over het Orm:*

p. 268 - Het Orm volgens Golgo: "Er bestaat een plek in de kosmos waar alle grote kunstzinnige ideeën samenkomen, zich tegen elkaar wrijven en nieuwe genereren", zei hij nu met zachte stem. "De creatieve dichtheid op die plek moet wel enorm zijn - een onzichtbare planeet met zeeën van muziek, met rivieren van pure inspiratie en met vulkanen die gedachten uitbraken, omgeven door geestesflitsen."

p. 378 - Het Orm volgens de Schaduwkoning: "Het stroomde heel opeens door hem heen. Het Orm bevrijdde zijn geest en voerde hem ver omhoog naar een plek in de kosmos waarin alle kunstzinnige ideeën elkaar kruisten en bij elkaar kwamen. Het was een planeet zonder stoffelijkheid, zonder leven, zonder ook maar een enkel atoom materie, maar met zo'n sterk samengebonden voorstellingsvermogen dat hij de sterren in zijn buurt liet dansen. Hier kon je een duik nemen in pure fantasie en je opladen met een kracht die de meesten tijdens hun leven onthouden bleef. Eén enkele seconde in dit krachtveld was genoeg om een roman ter wereld te brengen. Het was een krankzinnig oord, waarin alle natuurwetten leken te zijn opgeheven, waar de dimensies op elkaar gestapeld lagen als ongeordende manuscripten, waar de dood slechts een flauwe grap was en de eeuwigheid een oogwenk duurde. Toen hij van deze plek terugkeerde, liep hij over van de woorden, zinnen, ideeën - allemaal tot zijn dienst, gepolijst en geslepen; hij hoefde alles alleen nog maar op te schrijven. En hij was er tegelijkertijd dolgelukkig mee en verbijsterd over hoe goed het allemaal was wat hem uit de pen vloeyde, en hoe weinig inmenging hij daar zelf eigenlijk in had gehad."

- *Over boeken en schrijven in het algemeen:*

p. 265: "Er bestaan morele nog immorele boeken," riposteerde de boekling. "Boeken zijn goed of slecht geschreven. Meer niet."

p. 296: Over het gevoel na het lezen van de beste tekst ooit:

Danzelot twee drukte het manuscript tegen zich aan.

"Mag ik hem uit mijn hoofd leren?" smeekte hij.

"Natuurlijk"

"Geef me dan een dag de tijd. Ik kan hem onmogelijk nu meteen nog een keer lezen."

“Waarom niet?”

“Omdat ik dan uit elkaar zou knappen, ben ik bang.” Danzelot Twee glimlachte. “Ik heb me nog nooit na het lezen van een tekst zo voldaan gevoeld.”

p. 297: Adviezen van de boeklingen over schrijven:

“Schrijf nooit een roman vanuit het perspectief van een deurklink”

“Vreemde woorden heten zo, omdat ze voor de meeste lezers vreemd zijn!”

“Gebruik slechts zoveel woorden voor een zin als er werkelijk in thuishoren.”

“Als een punt een muur is, dan is een dubbele punt een deur.”

“Het bijwoord is de natuurlijke vijand van het hoofdwoord.”

“Wanneer je schrijft onder invloed, lees de tekst dan als je nuchter bent nog eens door voordat je hem laat drukken.”

“Schrijf alleen met kwikzilver; dan loopt het verhaal soepeler.”

“Voetnoten zijn net als de boeken onder in de kast: je kijkt er nooit naar, omdat je ervoor moet bukken.”

“In één enkele zin mogen niet meer dan een miljoen mieren voorkomen, tenzij het een wetenschappelijk werk over mieren is.”

“Sonnetten kun je het best op geschept papier schrijven, maar novellen op perkamentpapier.”

“Haal na elke derde zin diep adem.”

“Griezelverhalen kun je het best schrijven met een koud washandje in je nek.”

“Wanneer een zin die je heb geschreven je doen denken aan de slurf van een olifant die probeert een pinda op te rapen, moet je er nog eens over nadenken.”

“Pikken van één andere schrijver is diefstal, maar als je meer schrijvers citeert heet het research.”

“Dikke boeken zijn zo dik omdat de schrijver niet de tijd had om een samenvatting te maken.”

p. 467: “Zijn raadselachtige toespelingen als literair middel eigenlijk wel geoorloofd?” vroeg ik, gespannen afwachting.

“Nee,” zei Homunkolos. “Alleen tweederangs schrijvers bedienen zich van raadselachtige toespelingen om de aandacht van de lezers vast te houden. Waarom vraag je dat?”

Recensies

Bron : Kath's weblog, recensies over SF en Fantasy-werk

Deze keer zou ik graag het nieuwe boek van Walter Moers genaamd “De Stad van de Dromende Boeken” onder de aandacht willen brengen.

Moers is een Duitse auteur die in eigen land zeer succesvol is, maar in andere landen liggen de verkoopcijfers niet echt hoog. Sommigen onder jullie kennen deze schrijver waarschijnlijk al wel van “De 13 ½ levens van Kap'tein Blauwbeer”.

“De Stad van de dromende Boeken” speelt zich af in Zamonië, hetzelfde rijk dat ook als decor diende voor de avonturen van Kap'tein Blauwbeer, maar dit keer neemt Moers ons mee naar de stad Boekheem waar het hele verhaal zich zal afspelen.

Het hoofdpersonage, Hildegunst van Mythenmetz (een dinosauriër uit de Lintwormburcht), krijgt op zekere dag een uitzonderlijk manuscript in handen en is daar zo van onder de indruk dat hij zijn thuis verlaat en op zoek gaat naar de auteur.

Zijn zoektocht brengt hem naar de stad Boekheem: de metropool der boekenfans met de talloze antiquariaten, professionele voorlezers, verkopers van dubieuze middelen om de inspiratie op te wekken en ga zo maar voort. In de gifsteeg kan men zelfs tegen betaling een criticus inhuren die vernietigende recensies schrijft over andermans werk. Kortom: Boekheem leeft gewoon van de literatuur en alles wat daarmee te maken heeft.

Hildegunst merkt al snel dat de stedelingen erg vreemd reageren wanneer hij hen zijn geliefde manuscript toont en binnen de kortste keren belandt hij dan ook in de gevaarlijke catacomben van de stad: een reusachtig ondergronds netwerk van gangen en grotten waar de akelige bewoners van de literaire onderwereld heersen.

Op dit punt aangekomen neemt het verhaal de wending van een traditionele avonturenroman: alle clichés passeren de revue, maar dan in het kwadraat. Zo maakt Hildegunst een dodelijke tocht bovenop een rijdende boekenkast achtervolgt door een Harpyr, wordt hij bijna opgevreten door een Spinxxxxe en ontsnapt hij op het nippertje aan een giftig boekenvuilnisbelt waar een gigantisch insectengevecht was losgebroken, ...

De uiteindelijke ontknoping vindt plaats in Slot Schaduwhal, de burcht waar de Schaduwkoning (heerser over de catacomben) huist. In dat slot wordt eindelijk een antwoord gegeven op een aantal raadsels waar Hildegunst mee werd geconfronteerd in de loop van het verhaal.

Walter Moers kan zeer meeslepend vertellen en dit boek vormt dan ook geen uitzondering. Het is een echte pageturner en bijzonder moeilijk aan de kant te leggen. Steeds weer slaagt Moers erin om verassend uit de hoek te komen zodat je aandacht geen minuut verslapt. Zo komt hij vaak aandraven met bizarre Boekheembewoners die namen dragen als Phistomefel Smeik, Gofid Letterkerl, Colophonius Regenschijn, Rongkong Coma,... allen behorend tot rassen zoals de haaimade, de boekling, de hondling, ...

Dan speelt Moers weer spelletjes met de bladspiegel: op een gegeven moment vult hij bijvoorbeeld twee bladzijden met een enkele zin, namelijk “U bent zojuist vergiftigd” en dat in kleine lettertjes. De pagina die volgt is dan plots pikzwart en de letters wit.

Hier en daar duiken ook een paar tekeningen op, gemaakt door Walter Moers zelf, om het verhaal te illustreren.

Het boek is duidelijk in tweeën verdeeld, wat ook duidelijk te merken is aan de schrijfstijl. Het verhaal begint rustig aan met veel gedetailleerde beschrijvingen en dialogen die de lezer meegedeeld worden door de ogen van Hildegunst. De stijl is zeer helder en droog, maar nooit saai.

Een duidelijke kentering komt er echter wanneer ons hoofdpersoonage in de catacomben belandt, op dat moment krijgt het verhaal vaart. De gebeurtenissen volgen elkaar in sneltreintempo op en de lezer wordt bladzijdenlang bestookt met allerlei namen, citaten uit fictieve boeken,...de verteltrant wordt hier nogal wild en is doorspekt met allerlei spectaculaire beschrijvingen.

Op het einde van het boek vallen alle puzzelstukken mooi samen, zodat het verhaal toch een afgerond logisch geheel uitmaakt.

“De Stad van de Dromende Boeken” lijkt op het eerste zicht misschien een wat simpel verhaal, maar die indruk verdwijnt al snel wanneer je wat tussen de regels doorleest. Op de eerste plaats vormt het een parodie op de wereldliteratuur. De traditionele clichés ziet men al ruim op voorhand aankomen, maar Moers geeft ze een geheel eigen inhoud door ze bijvoorbeeld heel overdreven te gaan uitwerken.

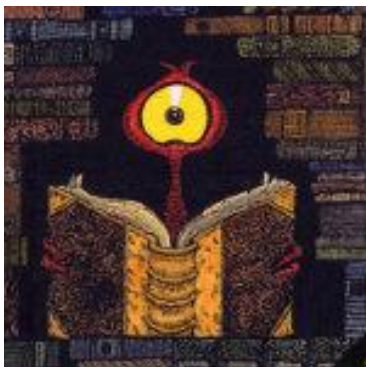
Op de tweede plaats bevat het boek ook een duidelijke boodschap, een soort van moraal. De auteur wil zijn lezers meedelen dat we te maken krijgen met een overaanbod aan middelmatige literatuur (voorgesteld als de stad Boekheem) en dat echt goede boeken in die massa geen kans krijgen (dit wordt gesymboliseerd door het bijzondere manuscript van Hildegunst dat niet gewenst is).

Een citaat uit “Die Welt” zegt het volgende:

“Neem dit boek, bestudeer het, zuig het op en leg het onder je hoofdkussen. Nu meteen. Het is de grootste en mooiste liefdesverklaring aan het lezen en de literatuur van dit jaar”

En hier is alles mee gezegd.

Bron: Fantasywereld.nl

Verschrikkelijke Boeklingen - Yarrid Dhooghe

Ja, ik had met een draak, elf of dwerg kunnen afkomen, maar dat doe ik niet, want vaak zijn deze rassen een herkauwing die Tolkiens model volgen. Ze zijn wel leuk, maar niet wauw. En juist dit wauw-effect had ik met de Verschrikkelijke Boeklingen uit Walter Moers' *De Stad van de Dromende Boeken*. Dit boek is naast een onweerstaanbaar gaaf avonturenverhaal, ook een fantastische parodie op de wereldliteratuur. Zo heet één van de Boeklingen Golgo, wat onmiskenbaar refereert aan de Russische auteur Gogol. Moers Boeklingen zijn cycloop-achtige wezentjes die eigenlijk toch niet zo verschrikkelijk zijn, maar zeer lachwekkend en memorabel.

